

[Clara Munk.]

bringe denne gældsætning, vi nu altså kaster os videre ud i, og det er vi altså ikke særlig begejstrede for. Jeg må tværtimod sige, at vi er meget modstræbende med hensyn til at give ministeren denne bemyndigelse, men vi må erkende, at med de udgiftskrav, der er, bliver det nok nødvendigt.

Vi får mange papirer her i folketinget, og da jeg kom ind i dag, lå der de store pengeinstitutters årsberetninger og regnskaber. Jeg tør nok sige, at det ikke er muligt at fortælle ministeren fra denne talerstol mere tydeligt, end disse årsberetninger fortæller, hvad det er, man kunne pege på i dansk økonomi, hvis vi vil ud af denne fortsatte gældsætning. Ved vi jo, at regeringen godt kender midlerne, men altså ikke er enig med mit parti i at bruge dem. Jeg nævnte før tilpasning af forbruget til produktionen, og dér må vi sige, at med den gennemførte stigning i det offentlige forbrug har regeringen klart erklæret, at den i hvert fald ikke vil gå den vej for at mindske lånebehovet.

Der er også et problem med opsparingen, som uanset vore bedre indtjeningsmuligheder er faldende. Det er klart, at når regeringen fjerner enhver foranstaltning til fremme af privat opsparing, så stiger lysten ikke, og økonomisk demokrati har jo heller ikke været en tanke og en diskussion, der har fremmet trangen til at udsætte sit private forbrug.

Endelig kommer spørgsmålet om erhvervslivets vilkår, hvor vi jo kender den fulde beskæftigelse og de vanskeligheder, den medfører. Alligevel ser vi statsbudgetter og offentlige udgifter, der kræver en stadig større og større styrke ansat i offentlig tjeneste. Det er jo ingen hemmelighed, at erhvervsaktive ikke ser nogen særlig fordel ved at øge deres indtægter på grund af beskatningen, og det er snart ikke nogen hemmelighed, at det, der bør være éns livsbane, egentlig bør være at få en uddannelse af det offentlige, der gerne må være langvarig, blive ansat i det offentlige og også have sine pensionsforhold i orden. Det er klart, at hvis vi skal leve af produktionen, så er der i hvert fald ingen anden mulighed, når vi hæmmer den, som vi gør ved denne politik, end at gå lånevejen.

Jeg må altså slutte med at sige, at uanset de bemærkninger, ministeren har gjort, og

uanset det behov, som vi kan se eksisterer, så finder vi, det er et meget uheldigt lovforslag, som vi må tage stilling til, når det kommer til anden og tredje behandling.

Damsgaard: Danmark låner, Danmark vedbliver at låne — og i stigende tempo — bl. a. fordi afdrag og renter på tidligere optagne udenlandske lån bliver mere og mere belastende. Brutto optager vi altså lån i langt større udstrækning, end vi netto får hjem, og nu ønsker den højtærede økonomiminister bemyndigelse til igen — det er jo ikke længe siden — yderligere at optage udenlandsk lån til en værdi af 1.500 mill. kr. Der er tradition for, at folketinget enigt giver sådan bemyndigelse, og det vil nok også ske denne gang. Venstre vil ikke for nærværende bryde traditionen.

Men når det er sagt, så mener jeg, det er rimeligt at appellere til ministerens og til folketingets overvejelse: er det rimeligt, at vort land med en relativt høj levedof fortsat og i stigende grad belaster det udenlandske lánemarked? Hvordan vurderer man Danmark, der vil låne, hver gang mulighed gives, ude i de europæiske finans kredse? Ja, nu har ministeren jo også søgt til Japan. Det kunne godt være interessant for folketinget at få ministerens meget sagkyndige vurdering af, om ikke denne ivrige lånoptagning til enhver tid måske gør, at man i visse lande betragter Danmark som lidt for ivrig på dette område, mindre indstillet på at hjælpe sig selv. Det er et spørgsmål, om ikke vi ude i det store udland betragtes som et lille hyggeligt land, der gerne vil nasse på de andre landes opsparing.

Skal denne lånepolitik ændres, og det beder jeg faktisk om bliver overvejet, så har det noget at gøre med vor indsats for at få en positiv handelsbalance. Man kan efter min mening ikke låne sig rig — eller bør ikke kunne det, for så er der noget galt med den økonomiske politik, der føres.

Der er som begrundelse for behovet for udenlandsk låntagning nævnt rente- og afdragsforpligtelser samt dækning for ydelserne til u-landene. Ville det ikke være rimeligt for begge disse områder, men da især for u-landshjælpen og u-landslånene, som folketinget selv har besluttet at ville yde, om vi løbende afholdt disse udgifter over driften af vor velstandsøkonomi i stedet for at låne